

RAPPORTERINGSKRAV FOR ÅRSRAPPORT (2015 – 2016)

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2016** sende dokumentet *Årsrapport (2015-2016)* elektronisk til postmottak@kd.dep.no. Årsrapportene vil bli publisert på departementets nettsider.

Årsrapporten skal ha følgende struktur:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.3.3.

Omtalen omfatter ikke datarapportering til DBH, herunder Selskapsdatabasen.

I. Styrets beretning

Kunnskapsdepartementet har fått avklart med Finansdepartementet at for institusjoner der styret er øverste organ og mottaker av tildelingsbrevet, kan dette kapitlet hete *styrets beretning*. For øvrige virksomheter skal kapitlet hete *leders beretning*, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 1.5.1.

Styrets beretning skal signeres av hele styret, og bør inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2015
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- en overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for 2016
- styrets overordnede vurdering av institusjonens muligheter og utfordringer fremover

For de fleste formålene og for å gjøre stoffet lettere tilgjengelig anbefaler vi å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde omtale av virksomheten og samfunnsoppdrag, omtale av organisasjonen, samt presentasjon av utvalgte hovedtall for virksomheten.

For hovedtall anbefaler Kunnskapsdepartementet at det minimum oppgis antall ansatte, total omsetning og statlig finansiering. For universiteter og høyskoler

bør også antall studenter oppgis, og det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår på DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to-tre sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten, og skal inneholde resultater, analyse og vurderinger av måloppnåelse. I denne delen gis det ingen anbefaling om antall sider. Omfanget må tilpasses virksomhetens egenart.

Resultatrapportering

Resultatrapporteringen skal deles inn etter virksomhetsmål. Institusjonen skal presentere resultater på styringsparametre, analysere resultatene og gi en vurdering av måloppnåelsen. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

Nasjonale styringsparametre for universiteter og høyskoler

Av hensyn til videre bruk av resultatinformasjon på de nasjonale styringsparametrene, må rapporteringen omtales under egne underoverskrifter. Veiledning til rapportering på nasjonale styringsparametre ligger som eget dokument på DBH.

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Institusjonene skal rapportere på måloppnåelse for byggeprosjekter med samfunns- og effektmål. Dette gjelder avsluttede byggeprosjekter, samt byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase. For sistnevnte må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at målene skal kunne nås etter at bygget står ferdig.

Midler tildelt over kap. 281

Under dette punktet skal institusjonene rapportere på bruk av midler som tildeles over kap. 281. Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2015.

For hvert av tiltakene skal det gis en beskrivelse av tiltakets resultater og måloppnåelse. Institusjonene skal bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

Dersom tiltaket ikke er avsluttet tidnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport (2015-2016)*, må institusjonen gjøre oppmerksom på dette og gi en foreløpig rapport eller redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport (2016-2017)*.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Hensikten med dette kapitlet er at departementet får et grunnlag for å vurdere om institusjonen har god styring og tilfredsstillende kontroll. Departementet vil imidlertid sjelden ha behov for en fullstendig redegjørelse om styring og kontroll i virksomheten hvert år. I kapitlet ber departementet derfor om en overordnet vurdering av intern

kontrollen, og om supplerende informasjon om enkelte forhold knyttet til styringen og/eller kontroll i virksomheten når dette er vesentlig informasjon for departementet. I tillegg minner departementet om redegjørelsesplikten som følger av lovverk som gjelder for institusjonen. Rapportering på føringer som er gitt i årets tildelingsbrev skal også tas med i dette kapitlet.

Overordnet vurdering

Departementet ber om at institusjonene gir en kort og overordnet vurdering om hvorvidt institusjonen oppfyller kravene til styring og kontroll som fremgår av Økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmelsene pkt. 2.4 om intern kontroll.

Departementet ber også om omtale av eventuelle vesentlige forhold, for eksempel dersom institusjonen har iverksatt vesentlige endringer, særskilte tiltak og/eller det har skjedd spesielle hendelser. Dersom institusjonen har fått vesentlige merknader fra Riksrevisjonen i Dokument nr. 1 skal dette omtales.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter Likestillingsloven, Diskrimineringsloven om etnisitet, Diskrimineringsloven om seksuell orientering og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) har utarbeidet en egen håndbok for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren. Universitets- og høyskolerådet (UHR) har med utgangspunkt i denne utarbeidet en mal for rapportering på likestilling som er tilpasset universitets- og høyskolesektoren og som tilfredsstiller kravene, se UHR sine nettsider. Styret bør vurdere om denne malen er anvendelig for virksomheten.

Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen

Det vises til tildelingsbrevet for 2015. Institusjonene skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle for virksomheten og antall lærlinger fordelt pr. lærefag.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det vises til tildelingsbrevet for 2015, hvor det er gitt føringer for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i pkt 4.6. Institusjonen skal i årsrapporten for 2015 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2014 eller 2015?
2. Følges ROS-analysen opp gjennom egen handlingsplan?
3. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2015?
4. Er styringssystem for informasjonssikkerhet innført?

Dersom spørsmål besvares med nei, må institusjonen opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, samt presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

Tidstyver

Det vises til tildelingsbrevet for 2015, pkt 4.8 hvor det gis føringer på arbeidet med tidstyver. Innen 1. juni 2015 skal institusjonen melde inn i Difis rapporteringsløsning, eller på annen egnet måte, om brukerrettede tidstyver i egen institusjon. Institusjonene skal så i dialog med sitt eierdepartement velge ut brukerrettede tidstyver de selv kan gjøre noe med og igangsette tiltak for å redusere eller fjerne disse.

I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres på en felles mal om arbeidet med å avvikle brukerrettede tidstyver i egen virksomhet, og hvordan det skal arbeides videre med disse, etter følgende mal:

- tidstyver virksomheten selv har prioritert å fjerne
- tiltak for å fjerne utvalgte tidstyver (planlagte, under arbeid og gjennomførte)
- resultater av arbeidet Effektene for brukerne er spesielt interessante.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten, jf. økonomireglementet § 9 som stiller krav om planlegging i både ettårig og flerårig perspektiv. Kapitlet skal inneholde planer med virksomhetsmål og budsjett. I tillegg ber departementet om at universiteter og høyskoler rapporterer om større investeringsprosjekter i dette kapitlet.

Planer

Rapportering av planer skal inneholde virksomhetsmål og styringsparametre. Planen skal vise hvilke ambisjonsnivå institusjonen har (med utgangspunkt i langsiktige strategier og mål eller handlingsplaner) og overordnede prioriteringer for 2016.

Institusjonen må også gi en overordnet omtale og vurdering av forhold i og utenfor virksomheten som kan innvirke på virksomhetens evne til å nå fastsatte mål og resultater (overordnet risikovurdering), og hvordan institusjonen forholder seg til disse (for eksempel ved monitorering/oppfølging eller iverksetting av tiltak).

Styrets vedtatte budsjett skal presenteres. Budsjettvirkning av overordnede prioriteringer må synliggjøres.

Større investeringsprosjekter

Departementet ønsker en oversikt over planlagte, større investeringsprosjekter. Dette gjelder investeringsprosjekter forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs kurantprosjekter eller andre leieprosjekter. Dette gjelder også investeringsprosjekter som institusjonen fremmer som satsingsforslag, jf. det årlige tildelingsbrevet.

Kurantprosjekt på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg, jf. nytt rundskriv H-11/4 av 7. november 2014:

http://www.regjeringen.no/upload/KMD/STA/Rundskriv_kurantprosjekter_2014.pdf.

Private husleieavtaler med leietid mer enn ti år og med en samlet kostnad på 80 mill.

kroner eller mer skal legges frem for Kunnskapsdepartementet, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*. (Instruksen er under revidering.)

For prosjekt med en investeringsramme på 750 mill. kroner eller mer skal det foreligge en konseptvalgutredning med tilhørende ekstern kvalitetssikring av konseptvalg (KS 1)), før prosjektet kan videreføres. Arbeidet med konseptvalgutredning må foregå i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*.

Institusjonen skal i *årsrapporten* gi en beskrivelse og dokumentert vurdering av behovet for større investeringsprosjekter. Beskrivelsen skal inneholde:

- en redegjørelse for hvordan prosjektet er knyttet til nasjonale mål og institusjonens egne virksomhetsmål og strategiske prioriteringer
- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet

Kunnskapsdepartementet vil prioritere prosjekter som bør utredes videre etter en samlet vurdering der mål for sektoren og institusjonenes dokumenterte behov inngår.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet. Årsregnskapet består av rapporteringspakken for 2015 avgitt til DBH pr. 15. februar 2016 med ledelseskommmentarer undertegnet av styret.